

185 1ste Del. af Forstl. t. Finantsl. f. Finantsaaret fra 1ste April 1869 til 31te Marts 1870. 186

det ærede Medlem Ret. Men han gjør dernæst opmærksom paa, at der er en anden Art af separate Fonds, som bør og maa kunne inddrages, og det er navnlig dem, om hvilke han siger: „men der ere andre separate Fonds, som i det Væsentlige ere grundlagte ved kongelige Donationer, ved Gaver fra Statens Side, og som ere vedligeholdte ved Statens aarlige Tilskud. Saadanne separate Fonds kunde derimod blive et større Spørgsmaal om at inddrage, og det maa vistnok i det Hele ansees for at være hensigtsmæssigt, at det skeer, naar det kun kan skee“. Seg nævner dette, fordi de Stiftelser, som jeg har foreslaaet at indbringe under Finantserne, nemlig Vallø og Bemmetofte, dog ikke kunne nægtes at have deres Oprindelse fra kongelige Donationer, og jeg haaber ogsaa, idet jeg støtter mig til det ærede Medlems Udtalelser i 1850 at jeg dog tilsidst vil finde en Medhjælp i ham til at lade Staten faae den fulde Raadighed over disse betydelige Midler, der, saavidt jeg erindrer, udgjøre 12 Millioner Rd. Det var disse Bemærkninger, som jeg fandt mig foranlediget til i Anledning af nogle Spørgsmaal, som jeg ogsaa ifjor fremdrog.

Seg vil gjøre et Par Bemærkninger om Lovforslaget selv. Der er en Side af Sagen, som jeg havde tænkt paa at ytre mig om, men jeg er bleven noget affrættet deraf ved den Forhandling, der hidtil har fundet Sted, idet det forekommer mig, at det er yderst vanskeligt at faae et Resultat stillet op, som ikke ligesaa godt af Andre kunde faae sit absolute Modstykke; det er navnlig med Hensyn til Balancen. Naar jeg har hørt de Udtalelser, som ere fremkomne om, hvorledes egentlig vore Finantsers Tilstand er, og hvorledes Balancen er, om der er mørke, lyse eller graa Udfigter, er jeg kommen til det Resultat, at ligesaa mange Hoveder ligesaa mange Sind, ligesaa mange Regnemestre, ligesaa mange forskellige Faciter sfil man. Seg anseer det saaledes næsten for at være orkesløst, at forsøge Antallet af disse Opstillinger, og jeg skal derfor heller ikke gaae ind derpaa. Der er imidlertid Et, hvori jeg kan samstemme med

den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns Amts 3die Valgkreds (A. Hage), og det er deri, at det ogsaa forekommer mig, at Tilstanden ikke er videre ønskelig. Seg skal bemærke, at naar et lille, roligt, besindigt Folk paa 1,700,000 Mennesker skal betale i directe og indirecte Skatter omtrent 10 Rd. pr. Hoved for at blive regjeret, for at faae sin Hær styret, for at faae Præsteskabet understøttet og for at faae Embedsstanden forberedt, saa synes det mig at være temmelig Meget, især da der ved Siden deraf, haves ikke ubetydelige andre Hjelpekilder til at udføre Statsformaalene for. Seg skal istedetfor her videre at begrunde denne Udtalelse, hvilket vilde være for vidtløftigt, henvise til et Bilag, som jeg og et andet Medlem af Finantsudvalget ifjor leverede til Thingets Overveelse, og som findes i „Bilag til Vædringsforslag til 3die Behandling af Forslag til Finantslov for Finantsaaret fra 1ste April 1868 til 31te Marts 1869“ Pag. 58—59. Der vil man komme til at see, at den egentlige Styrelse og Opdragelsen af de styrende Redskaber koste omtrent 9 Millioner Rigsdaler om Aaret. Seg troer ikke, at disse Tal behøve nogen videre Commentar, for at det kan blive indlysende, at deri maa der indtræde en Forandring. Den Formening, at vi havde et altsor dyrt Regeringsmaskineri, har ogsaa hersket lige fra den Tid, da Rigsdagen blev til; men hvad er det for en Magt, der atter her møder os, og hvorfor har Rigsdagen ikke kunnet trænge igennem med at faae et simplere og billigere Regeringsmaskineri tilveiebragt? Det er efter min Formening, fordi saa Manges og saa Mægtiges Interesser ligge deri, at de nuværende Forhold i den Henseende vedligeholdes. Det Regeringsmaskineri, vi nu have, er det gamle Redskab, som brugtes under de absolute Regenter, vel med en lille Feernis over, men i Grunden er det det samme, og det var saa langt fra, da den ucontrollerede Absolutisme ophørte, at saa ogsaa dette Redskab gik til Grunde eller blev lagt bort. Nei, tværtimod blev der ved § 22 i Grundloven af 1849 givet Embedsmændene en privilegeret Stilling.